

عنوان مقاله:

مطالعه ی تطبیقی مکتب لیبرال و مکتب شیعه

محل انتشار:

چهارمین کنفرانس ملی حقوق و مطالعات قضایی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

سیداحمد عسگری ارجنکی - دانشجوی دکتری تخصصی حقوق عمومی دانشگاه آزاد اسلامی نجف آباد و مدرس دانشگاه

خلاصه مقاله:

لیبرالیسم به مجموعه روش ها، نگرش ها، سیاست ها و ایدئولوژی هایی گفته می شود که عمده ترین هدف آن، فراهم آوردن آزادی، هرچه بیشتر برای فرد است. برخی از متفکران مغرب زمین به نقد فلسفی لیبرالیسم پرداخته اند، اما رویکرد اصلی این مقاله، نقد مبانی و ارزش های لیبرالیسم از دریچه اندیشه اسلامی و نقد و بررسی این دو مکتب است مدعای نویسنده آن است که اصول و آموزه های مذهب شیعه در تقابل آشکار با این تلقی از لیبرالیسم است و این موضوع را در سه محور آزادی، حق و خیر و فرد و جامعه دنبال می کند و در میان ایدئولوژی های سیاسی، هیچ کدام به اندازه لیبرالیسم از تنوع قرائت برخوردار نیست. از این رو باید به جای تعریف دقیق، در جست و جوی تعریفی مسامحه آمیز از لیبرالیسم باشیم. در چنین تعریفی، به باورها و ارزش های مشترک و مورد تاکید لیبرال ها اشاره می شود بی آنکه اصراری بر وجود تلقی و تصور مشترک از آنها باشد با چنین نگاهی می توان لیبرالیسم را تعهد به مجموعه ای از باورها و ارزش های مبهم و کلی مانند آزادی و استقلال فرد دانست. از این رو لیبرال ها به طور مستقیم از کاپیتالیسم و بازار آزاد اقتصاد، مالکیت خصوصی، آزادی اندیشه و بیان و مذهب، حقوق و آزادی های سیاسی و محدود کردن حریم دولت دفاع کرده اند، گرچه در هر یک از این عرصه ها با اختلاف نظرهایی روبه رو هستیم، اما با تسامح می توان ادعا کرد که نحله های لیبرال، آزادی فرد را بالاترین ارزش سیاسی می دانند و از نظر آنان، استقلال فردی باید بی قید و شرط باشد و هر فردی آزاد است که تعریف خویش را از زندگی خوب و خیر سعادت مند داشته باشد و با انتخاب و تصمیم فردی خویش مستقل از دخالت دولت و هرچه مرجع قدرتمند به طور برابر معقول است. مردم به طور یکسان از حق انتخاب برخوردارند و چون ترجیحی میان این انتخاب ها نیست، دولت حق آن را ندارد که به بهانه عقلانی تر بودن یا برتر بودن برخی خیر بر دیگر مبانی و تلقی ها از خیر، اقدام خویش به دخالت در حریم تصمیم گیری های فردی را موجه کند. و همان طور که در این مقاله می بینیم اصول و دیدگاه های مکتب لیبرال با مذهب شیعه با یکدیگر کاملا متفاوت و دیدگاه های مختص خود را دارند. به طوری که در سه محور اساسی اعم از آزادی، حق و خیر و فرد و جامعه دارای تفاوت آشکاری می باشد. ضمنا باید در این راستا و نقد و بررسی بین مکتب شیعه و مکتب اهل سنت تفاوت قایل شد و به این مورد اشاره کرد که اهل سنت دارای محدودیت کمتری نسبت به اهل شیعه دارند و به نظر نگارنده می تواند نزدیک تر به دیدگاه های مکتب لیبرال باشد.

کلمات کلیدی:

مکتب لیبرال، مکتب شیعه، آزادی، حدود، اسلام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/757480>

